

Vážené kolegyně a vážení kolegové,

podpatek Itálie je u nás málo známý, je daleko, je chudý, býval zemí banditů a i dnes se dveře zamykají na sedm západů (hlavně ovšem v Neapoli). Je mimořádně krásný a zajímavý. Pobřeží bylo řecké, Magna Graecia, nádherné chrámy se dochovaly o něco severněji, v Paestu. Pak samozřejmě Řím, Byzanc. Arabové ovládali dvě století Sicílii, byli tolerantní, země vzkvétala, vliv arabské architektury je vidět na románských chrámech a klášterních křížových chodbách. Pak ze severu Evropy připluli Normané, tedy původně Skandinávci, kteří ovládli severní Francii, Normandii, poté Anglii, jejich příbuzní, Rurikovci, založili Rusko. Dnes si sotva umíme představit mísení národů, vlivů, kultur, které v Jižní Itálii probíhalo v (u nás raném, v Itálii vrcholném) středověku. V době, kdy u nás vznikaly jednoduché rotundy, doména Přemyslovců, tedy český stát, sahala od Řípu po Davli. Normanské mozaiky na podlaze katedrál v Otrantu (obrázek 1), vzosné románské oblouky v štaufské katedrále v městě Trani (obrázek 2), bývalá

Obr. 1. Otcové drží v náručí své syny – Abrahám Izáka, Izák Jákoba; normanská mozaika na podlaze katedrály v Otrantu z roku 1165

Obr. 2. Les sloupů v románské kryptě katedrály v Trani

a dnes obnovená synagoga tamtéž – nikdy jsem o nich neslyšel a byl jsem ohromen. Štaufové, pro změnu německá dynastie, dále rozvíjeli dědictví Byzance, Arabů, Normanů, Židů. Friedrich II, syn normanské princezny a německého císaře, stavěl nádherné románské katedrály a hrady, z nichž jeden – Castel del Monte – je postaven na půdorysu osmiúhelníku, tento tvar má i každá z jeho osmi věží (obrázek 3). Nešlo o zdokonalení pevnostního systému, ale o matematiku, kterou císař miloval. Jako vědění vůbec, v Neapoli založil první světskou univerzitu v Evropě. Okouzil jej jih, jeho nepřítelé tvrdili, že si pořídil harém a do něj Saracénky. Když táhl do Německa pro korunu římského krále, podpořil jej Přemysl Otakar I. i moravský Vladislav Jindřich, odměnil se jim Zlatou bulou sicilskou, potvrzením české státnosti. Většinou jsme bydleli v bed and breakfast, třeba v gotické věži, málokde jsem se setkal s tak bezprostředně přátelskými lidmi jako zde, v jižní Itálii.

Proč o tom píšete do neurologického časopisu? Zprvu proto, že mísení různých národů a kultur je typické pro dnešní univerzity, vědu. Lokální zabedněnost zde nemá místo. Za druhé proto, že, aspoň mám ten pocit, máme u nás tendenci Itálii trochu podceňovat. Ne tu krásnou, středověkou, ale tu dnešní. Ano, narážíme zde na rozpadající se města, chudobu a odpadky (obrázek 4). Mám však pocit, že si neuvědomujeme intelektuální potenciál současné Itálie. Alespoň na

Obr. 3. Castel del Monte – matematika nade vše

Obr. 4. Rozpadající se historické centrum Tarenta

poli neurologie je velmocí. Italové jsou aktivní, bádají a publikují. V Itálii není jednoduché vyniknout, slyšíme o konzervativních šéfech, kteří nedávají dost prostoru mladým vědcům nebo ženám; italská jména nacházíme často na předních místech v USA, Kanadě, Švýcarsku, Francii, Dánsku. . . Ale Italové jsou nejpočetněji zastoupeni mezi aktivními účastníky kongresu Evropské neurologické akademie (EAN, celkem téměř 7000 účastníků). Pro porovnání s námi, letos v Oslo to vypadalo takto: orální prezentace originálních výsledků (tedy mimo velkých souhrnných přednášek, kde jsme byli zastoupeni, a výukových aktivit) celkem 145: Itálie 30, ČR 0, SR 0; elektronické prezentace (krátké prezentace, včetně diskuse do 5 minut), celkem 363: Itálie 90, ČR 8, SR 0; elektronické postery, celkem 983: Itálie 111, ČR 22, SR 3*. V Brně se s lehkým despektem říká Taloši. Mladý Ital v létě nepracuje. Tak v neurologii tohle neplatí.

Na vaše příspěvky se i s redakční radou těší

prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc.

předseda redakční rady

* Několik českých neurologů přednášelo v plenárních sekcích nebo firemních sympozii; jde ovšem o jednotlivce v nejvyšších patrech evropské neurologie. Pracovníci klinik jsou často aktivní na specializovaných kongresech. Přesto, podle mého názoru, zde prezentovaná čísla dost jasně ukazují pozici celé české a slovenské neurologie v evropském kontextu. Nejsou výjimečná, podobně to vypadalo i na předchozích dvou kongresech EAN v Amsterdamu a Lisabonu, na jejichž přípravě jsem se jako člen programového výboru EAN také podílel.